

کرونا و کودکان پیش دبستانی

دکتر سید علی خالقی نژاد

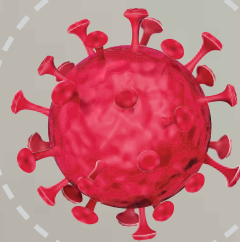
پژوهشگر پژوهشگاه مطالعات آموزش و پرورش

والدین که بیشترین تماس و ارتباط را با کودکان دارند، باید تلاش کنند که فضایی آرام و کم‌تنش در خانه برای کودکان آنان فراهم کنند و ترس از کرونا را به فوبیا تبدیل نکنند. آن‌ها می‌توانند با تماس‌های تصویری و صوتی، کودکان را به سایر اعضای خانواده و فامیل وصل کنند و این حس را در آنان به وجود آورند که مورد حمایت والدین و سایر اعضای خانواده هستند. از آنجا که ممکن است کودکان مفاهیمی را که در تماس‌ها رد و بدل می‌شود درک نکنند، والدین می‌توانند درباره پیام‌ها با آنان صحبت کنند. همچنین، زمانی که کودکان در حال بازی‌های رایانه‌ای هستند، والدین لحظاتی در کنارشان بنشینند و با آن‌ها گفت‌وگو کنند. والدین باید عکس‌العمل‌های کودکان یا ناراحتی‌های آن‌ها را با صبوری و آرامش پاسخ دهند و دل‌آرامی را به آنان منتقل کنند؛ در طول روز زمانی را به بازی و استراحت کودک و قصه‌خوانی برای او اختصاص دهند. همچنین، برای کودکان ویدیوهای ورزشی پیدا کنند و آنان را به انجام دادن فعالیت‌های جنبشی و حرکتی تشویق کنند. در کنار این فعالیت‌ها، والدین نقش مهمی در آگاه‌سازی کودکان از ویروس کرونا نیز بازی می‌کنند. آن‌ها باید در آغاز درباره تصورات کودکان از ویروس کرونا بی‌پرسند و کم‌کم در مورد چگونگی رویه‌رو شدن با کرونا با آنان صحبت کنند. درست شستن دست‌ها و نمالیدن آن‌ها به چشم‌ها و بینی و دهان، دست نزدن به سطوح

در ایران براساس سند تحول بنیادین آموزش و پرورش، دوره پیش‌دبستانی کودکان ۴ تا ۶ ساله را در برمی‌گیرد. با شیوع کرونا و فراگیر شدن آن در سراسر جهان، سبک زندگی کودکان به‌شدت تحت‌تأثیر قرار گرفته و ابهام‌ها و عدم قطعیت درباره مواجهه درست با این همه‌گیری، ذهن خیلی‌ها را درگیر کرده است. در ایران نیز با شیوع کرونا مراکز پیش‌دبستانی دولتی و غیردولتی تعطیل شدند و ارتباط کودکان با اعضای خانواده، همسالان، مربی، فامیل و آشنایان به حداقل ممکن رسید. به بیان ساده‌تر، کودکان ایرانی در چند ماه گذشته «ایزوله‌شدن اجتماعی» را با همه تلخی‌اش تجربه کرده‌اند.

پرسش‌هایی که در اینجا مطرح می‌شوند و تلاش بر این است که به آن‌ها پاسخ داده شود، عبارت‌اند از: چگونه باید نیازهای شناختی، اجتماعی، عاطفی، و جسمانی کودکان را در این برهه زمانی به نحوی مدیریت کرد که آسیب نبینند؟ در این باره، والدین چه کارهایی باید انجام دهند؟ سیاست‌گذاران آموزشی چه مسئولیتی دارند؟ مراکز پیش‌دبستانی چه فعالیت‌هایی باید انجام دهند؟

والدین که
بیشترین تماس
و ارتباط را با
کودکان دارند،
باید تلاش کنند
که فضایی آرام و
بدور از تنش در
خانه برای کودکان
آنان فراهم کنند و
ترس از کرونا را به
فوبیا تبدیل نکنند

آلوده، استفاده از دستمال هنگام عطسه کردن، اجتناب از تماس نزدیک با دیگران با علائم کرونا (تب، سردرد، سرفه شدید، تنگی نفس، اختلال در بویایی و چشایی)، مواردی هستند که والدین می‌توانند درباره آن‌ها با کودکانشان صحبت کنند.

در سطح کلان، سیاست‌گذاران آموزشی باید مناطق بی‌خطر، کم‌خطر و پرخطر را از هم تفکیک کنند؛ در مناطق کم‌خطر همانند روستاهای کم‌جمعیت و عشایری برای آموزش کودکان پیش‌دبستانی در مدارس برنامه داشته باشند و برای مناطق کم‌خطر نیز در صورتی که بتوانند پروتکل‌های بهداشتی را رعایت کنند، امکان آموزش در فضای مدارس فراهم شود. در مناطق پرخطر باید از ظرفیت فضای مجازی استفاده کرد. البته فضای مجازی می‌تواند در مناطق کم‌خطر و بی‌خطر نیز مورد استفاده قرار گیرد. سیاست‌گذاران آموزشی می‌توانند از طریق سامانه شاد دوره‌های ویژه یا منابع آموزشی استاندارد را برای مربیان و والدین کودکان پیش‌دبستانی فراهم نمایند. در نهایت، تأمین منابع مالی لازم برای اجرای دستورالعمل‌های بهداشتی مقابله با بیماری کرونا مسئولیت‌سنگینی است که بر عهده سیاست‌گذاران آموزش و پرورش قرار دارد.

در مدارس و مراکز پیش‌دبستانی دولتی و غیردولتی نیز لازم است استانداردهایی در نظر گرفته شود و به‌صورت مداوم بر اجرای آن‌ها نظارت شود؛ از جمله، مربیان، کارکنان و مدیرانی که علائم کرونا دارند نباید در مراکز یاد شده حضور یابند، مواد ضدعفونی‌کننده و بهداشتی در دسترس همه باشد، کلاس‌های درس، حیاط، میز و صندلی‌ها و وسایل بازی به‌طور مداوم تمیز و ضدعفونی شوند، زباله‌های تولیدشده در مراکز آموزشی در زمانی معین خارج شوند، فضای کلاس‌ها بسته نباشد و تهویه به‌صورت مناسب انجام شود، فاصله فیزیکی رعایت گردد و به‌صورت مداوم به کودکان آموزش داده شود و بزرگسالان نیز بدون ماسک وارد مراکز آموزشی نشوند.

